

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af ligningsloven.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 158) findes i tidenden sp. 2882).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til normeringslov for finansåret 1969-70.

(Lovforslaget (nr. 116) findes i tillæg A. sp. 2337, fremsættelsen i tidenden sp. 2375).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den næste sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

(Lovforslaget (nr. 117) findes i tillæg A. sp. 2503, fremsættelsen i tidenden sp. 2376).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Ivar Nørgaard: Dengang vi endnu troede, at der skulle gennemføres en tjenestemandsløvs her i tinget med virkning fra 1. april

sidste år, var regeringen og tjenestemandsløvsorganisationerne enige om, og der var indforståelse med det her i tinget, at det var hensigtsmæssigt kun at gennemføre barberede normeringslove. Nyoprettelse af stillinger og opnormeringer skulle nemlig finde sted, når vi havde opbygget den nye klassificering af lønningerne, samtidig med at vi gennemførte en ny tjenestemandsløvs. Da det så viste sig, at regeringen og tjenestemandsløvsorganisationerne ikke kunne blive enige om en ny tjenestemandsløvs, måtte vi her i tinget vedtage et tillæg til den barberede normeringslov, og det er jo nu gennemført.

Men nu kommer så regeringen med et forslag til ny normeringslov for finansåret 1969-70, som indeholder et stort antal nye stillinger og et stort antal oprykninger. Denne gang er der altså tale om, at man gennemfører ikke en barberet normeringslov, men en fuldt udarbejdet lov. Den skal efter lovforslaget have virkning fra 1. april. Man må derfor spørge: hvad er egentlig meningen? Skal det lovforslag, vi skal behandle nu, have virkning fra samme dato som en ny tjenestemandsløvs, der skal beskæftige sig med de samme spørgsmål? Hvis man tror, vi får gennemført en ny tjenestemandsløvs med virkning fra 1. april, hvorfor har man så taget dele af denne tjenestemandsløvs ind i dette normeringslovsforslag og vil have det vedtaget med virkning fra samme dato? Hvis der er nogen mening i det, må det jo være den, at regeringen ikke selv tror på, at der kommer en ny tjenestemandsløvs med virkning fra 1. april i år. Det er muligt, regeringen heller ikke ønsker det, men den har jo hidtil sagt, at den havde den opfattelse, at vi skulle gennemføre en lov med virkning fra 1. april i år.

Der er også noget, der kunne tyde på, at tjenestemandsløvsorganisationerne er i tvivl om regeringens hensigter. Hvorfor skulle de ellers i modsætning til, hvad der har været praksis de foregående år, da vi arbejdede med tjenestemandsløvsproblemerne, nu gå ind for, at man gennemfører opnormering af folk og nynormering i stillinger, noget, man skal gennemføre som en større helhed ved en nyklassificering? Man må derfor have os undskyldt; vi mener, at lovforslaget, som vi behandler i dag, er et nyt eksempel på, at regeringen ikke har alt for klare hensigter

[Ivar Nørgaard.]

med hensyn til den kommende tjenestemandsløvgivning.

I det skriftlige fremsættelsespapir, som vi har fået omdelt, har ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen ganske kort gennemgået lovforslaget og sagt, at der jo egentlig kun er tale om nyoprettelse af 46 stillinger. Det er vel værd at gøre opmærksom på, at dette er et optisk bedrag. Det begrundes med, at efter at man opretter 434, nedlægger man en hel del andre stillinger, men, på samme lille sparsomme papir er der i næste spalte oplysninger om, at oprettelsen af de 46 stillinger vil komme til at koste 10 mill. kr. om året, og heraf fremgår jo, at det reelt må være mere end 46 stillinger, ellers skulle disse 46 mennesker i gennemsnit have mere end 200.000 kr. i løn om året, hvad jo ikke er tilfældet. Det viser sig jo også, at de stillinger, man nedlægger, er stillinger, der for manges vedkommende for længst er ophørt med at eksistere, ja, man har ikke engang bevilget penge til disse stillinger på finansloven. Der er altså tale om en forøgelse af antallet af tjenestemandstillinger med betydelig flere end 46, og det kunne være ganske overordentlig interessant for os her i tinget at få at vide, hvor mange der egentlig er tale om. Hvad er den reelle udvidelse? Det fremgår ikke af de forelagte oplysninger og ikke af lovforslaget.

Der er i normeringslovforslaget én meget interessant ting, der har medført, at de socialdemokratiske medlemmer af lønningsrådet har følt, at de måtte tage afstand fra regeringens lovforslag. Det drejer sig om, at man går ind for at slette en bestemmelse om, at en kontorchefstilling i landbrugsministeriet skal nedlægges ved ledighed. Dette tilsyneladende uskyldige dækker over en ganske artig historie. Bestemmelsen blev nemlig indsat, dengang man flyttede en kontorchef fra jordlovsudvalget over i landbrugsministeriet. Der var megen ulyst til at udvide landbrugsministeriet, men man sagde dengang i lønningsudvalget, at man kunne gå ind for det under forudsætning af, at man så nedlagde en stilling ved ledighed. Nu kommer året efter regeringen og siger, at den ønsker at få ophævet bestemmelsen om, at stillingen skal nedlægges ved ledighed. Spørgsmålet om en rationalisering af jordlovsudvalget har været grundigt behandlet

i statens administrationsråd, og statsrevisorerne har i en betænkning, som er blevet omdelt i folketinget, indgående beskæftiget sig med jordlovsudvalget og er dér kommet til det resultat, at det var nødvendigt med en personalereduktion. Det er meget pikant, at en af underskriverne af denne betænkning var den daværende statsrevisor hr. Poul Møller, som nu er finansminister og altså medlem af den regering, der umiddelbart efter sletter denne bestemmelse. Det vil sige, at der slet ikke finder nogen reel personalereduktion sted. Man flytter bare både en kontorchef og et kontor fra landbrugsministeriets jordlovsudvalg over til selve landbrugsministeriet. Der er heller ikke givet nogen som helst overbevisende argumenter for, at man nu skal udvide antallet af kontorer i landbrugsministeriet. Den eneste reelle begrundelse er, at man følte, at når man nu havde en mand, som var blevet overflødig i jordlovsudvalget, måtte man give ham et kontor i landbrugsministeriet. Det syntes vi, da vi behandlede det sidst, var noget uheldigt i sig selv, men det kunne gå, hvis vi kunne være sikre på, at man nedlagde en kontorchefstilling i landbrugsministeriet, når der opstod ledighed. Man kan ikke påstå, at der er opnået noget som helst, hvis man nu blot flytter det gamle kontor over i landbrugsministeriet og altså udvider landbrugsministeriet.

Jeg mener, at der her er tale om, at man enten direkte desavouerer administrationsrådet og statsrevisorerne, eller — hvis man skal fortolke det meget velvilligt, hvad der i sig selv er pinligt nok for regeringen — at man altså nu tilsyneladende fuldstændigt har opgivet den rationalisering og den personalereduktion, der ellers var rørende enighed om her i folketinget at man skulle gennemføre. Man har tilsyneladende totalt opgivet at gennemføre administrationsrådets og statsrevisorerens rationaliseringsplaner med hensyn til landbrugsministeriet eller blot at følge dem op.

Det giver os en forstærket mistanke om, at den interesse, de daværende oppositionspartier havde i at rationalisere centraladministrationen, er forduftet, efter at de samme partier nu har fået regeringsansvar. Nu beskæftiger de sig slet ikke med disse sager mere, og de følger sig straks, når der er ønsker om personaleudvidelser.

[Ivar Nørgaard.]

Jeg håber, at vi kan få alle disse ting frem ved behandlingen i lønningsudvalget, og jeg vil sætte overordentlig stor pris på, at man i denne nye sag også får indhentet udtalelser fra administrationsrådet og fra statsrevisorerne for at få hørt, hvordan de bedømmer regeringens politik og dens forhold til, hvad der hidtil har været sagt af disse organer om denne sag.

Adam Møller: Det konservative folkeparti indtager en velvillig holdning til de lovforslag, som her er til behandling. Vi mener, at det antal stillinger, som er optaget på normeringslovforslaget, er udtryk for en sund balance.

Det er klart, at man på den ene side må være interesseret i, at der for de ansatte på statens arbejdsplads skaffes gode arbejdsforhold, således at der virkelig er mulighed for at udføre det arbejde, som staten pålægger de pågældende, både så der tages hensyn til personalet og således, at denne tjenestevaretages på en for borgerne tilfredsstillende måde. Borgerne kræver naturligvis, at disse arbejdsopgaver bliver løst, og de skal løses.

Men det er på den anden side også klart, at det må være således på den offentlige arbejdsplads, at man her iagttager nøjagtig det samme hensyn, som konkurrenceforholdene gør det nødvendigt at iagttage på de private arbejdspladser, nemlig at der ikke ansættes flere end nødvendigt for at udføre den pågældende tjeneste på en betryggende vis. Det har borgerne også et rimeligt krav på.

Det fremgår af bemærkningerne til normeringslovforslaget, at der har været betydelig flere ønsker fra styrelserne om oprettelse af nye stillinger end det antal, som man fra regeringens side er nået frem til at fremsætte forslag om at oprette. Det er dette, jeg mener er et udtryk for en sund balance imellem de hensyn, som må tages både til en effektiv udførelse af arbejdet, til gode arbejdsforhold og til en begrænsning af statens udgifter. Må jeg tilføje, at jeg i øvrigt også mener, at det ud fra et snævert tjenestemandssynspunkt tjener et godt formål, at man ikke ansætter flere i det offentliges tjeneste end højst nødvendigt. Det er jo en kendt sag, at det ikke er alle steder her

i samfundet, man har den helt store forståelse for det arbejde, tjenestemændene udfører, og hver gang der ansættes overflødig arbejdskraft — hvis det skulle ske — vil dette naturligvis blive anvendt som et angrebspunkt på tjenestemandstanden i al almindelighed. Også derfor mener jeg, at den balance, som regeringen har tilsigtet, og som jeg synes den i rimelig måde har opnået ved dette, er god.

Det forekommer mig også — i modsætning til den ærede ordfører for det socialdemokratiske parti — at det er hensigtsmæssigt, at vi på nuværende tidspunkt får behandlet dette normeringslovforslag, således at vi kan få tilvejebragt et ajourført grundlag for den indplacering, der skal ske, når vi når til et resultat i tjenestemandskommissionen og kan få forelagt en ny tjenestemandsløvgivning.

Jeg så nok, at der blev sat et spørgsmålstegn ved, om vi nu nåede et resultat på det tidspunkt, da regeringen tilsigtede dette. Jeg ved ikke, om det egentlig fremmer tendensen til at nå et resultat, at man stadig væk stiller sig så skeptisk over for det. Det er i hvert fald ganske klart, at det er regeringens hensigt at nå et resultat, og det var det også, forrige gang vi prøvede på at få et. Men selvfølgelig er det ikke altid således, at ønsker bliver til realiteter. Det har før vist sig, at det ikke var muligt for tjenestemandskommissionen at blive enig om at afgive en betænkning, og vel næppe nogen minister, uanset hvilket parti han kom fra, ville ønske at fremsætte et forslag, før der forelå en betænkning fra den nedsatte kommission. Det må altså være rimeligt at afvente resultatet fra kommissionen. Men hvis der er den samme vilje hos de politiske og personelorganisationernes repræsentanter i kommissionen til at nå et resultat som den, ministeren har til at nå et resultat, tror jeg, det kan lykkes at nå dette resultat. Der hører også med hertil, at man ikke fra andre, ikke-tjenestemandsgesandtsorganisationers side, som står uden for tjenestemandskommissionen, søger at spænde ben for dette arbejde. Vi har i tidligere situationer set f. eks. LO optræde på en sådan måde, at en række organer inden for tjenestemandsgesandtsorganisationerne har taget afstand fra den fremgangsmåde, der derved blev anvendt,

[Adam Møller.]

fordi man mente, at den var medvirkende til at forskertse muligheden for at nå et godt resultat.

Idet jeg altså for mit vedkommende vil udtrykke det konservative folkepartis håb om, at kræfterne vil forenes om at nå et godt resultat, vil jeg tilsige mit partis villige medvirken til gennemførelse af de foreliggende lovforslag.

Enggaard: Jeg skal på venstres vegne anbefale det foreliggende forslag til lov om ændring af lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd og forslaget om ændringer i normeringsloven.

Det første lovforslag er en naturlig konsekvens af de ændringer, som er sket på arbejdsmarkedet i øvrigt med hensyn til de tidspunkter, hvor overarbejdsbetaling normalt betales, og forekommer på den måde rimeligt. Det andet lovforslag er også velbegrundet; det har i detaljer været behandlet i lønningsrådet og er tiltrådt dér. Jeg skal derfor anbefale, at vi efter et kortvarigt udvalgsarbejde kan få vedtaget disse to lovforslag.

Bilgrav-Nielsen: På det radikale venstres vegne kan jeg anbefale de foreliggende lovforslag.

Morten Lange: Det rejser jo lidt problemer, at vi nu skal konfronteres med et normeringslovforslag, samtidig med at vi stadig væk lever i håbet om, at vi med cirka samme skæringspunkt kan få vedtaget en ny tjenestemandsløvslov. Det rejser bl. a. det problem, om vi med normeringslovforslaget her må betragte antallet af ansatte i de forskellige styrelser som låst fast, således at der ikke i forbindelse med forhandlingerne i tjenestemandskommissionen om indplaceringen kan skubbes rundt på tallene. Det var mit indtryk, at det kunne være fornuftigt at nå til en sådan bedre afbalancering af besætningen i en række af de forskellige styrelsesområder, samtidig med at man klarede indplaceringsproblemerne. Når man derfor nu fremsætter et forslag til normeringslov, virker det unægtelig, som om man har skåret antallet af stillinger ud fra de spørgsmål, der er under diskussion og forhandling,

og derfor er det måske nok et lidt mere vidtgående skridt end blot det, at man synes, at det kunne være hyggeligt at få taget noget af det lidt på forskud, sådan at der for den i luften svævende tjenestemandreform dog på dette punkt var en afklaring allerede nu. Det forekommer at være noget af en indskrænkning i det arbejdsområde, tjenestemandskommissionen ellers skulle have for sig; det er måske ikke rigtigt, men så vil den fungerende minister sikkert kunne give mig en rimelig udtalelse herom.

I øvrigt skal jeg ikke komme med mange bemærkninger om normeringslovforslaget. Det ligner næsten til fuldkommenhed de normeringslovforslag, vi plejer at se. Jeg må sige, at jeg håber, at man samtidig med den nye tjenestemandsløvs indførelse også finder en menneskelig måde at præsentere normeringslovforslaget for folketetinget på. Alle disse bestemmelser om tillæggelse af pensionsanciennitet osv. må kunne finde en plads efter faste regler, så vi ikke skal have den i sammenligning med den øvrige lovgivning temmelig pudsige fremgangsmåde, at der her remses en hel masse personer op, som får ændret en smule i deres anciennitet. Dette er snurrepiberier, som ikke hører hjemme på lovgivningsstadiet. Gud bevares, jeg ved godt, at det gør det efter reglerne, men man kan vel lave om på reglerne og endda bevare hold på det.

Jeg kunne komme med mange andre indvendinger end spørgsmålet om, hvordan normeringslovforslaget præsenteres. Jeg tror, at ministeriet, når ny tjenestemandsløvslov foreligger, med rimelighed kan tage op at finde frem til en præsentationsform for folketetinget, som det er nemmere at tage stilling til. Bl. a. kunne det f. eks. være hyggeligt, om der i forbindelse med normeringslovforslaget var en oversigt over, hvordan de forskellige styrelser faktisk var besat. Her har vi kun helt stykkevisse oplysninger at tage stilling til — men alt kan sammenholdes, alt kan klares ved omhyggeligt arbejde.

Jeg skal gerne anbefale lovforslaget til vedtagelse, men jeg havde hellere set, at vi på nuværende tidspunkt havde haft et forslag til tjenestemandsløvslov at tage stilling til, og som sagt håber jeg ikke, at dette lovforslag her beskærer arbejdsmulighederne.

Kjær Rasmussen: Vi hører naturligvis, havde jeg nær sagt, også til dem, der undrer sig over normeringslovsforslagets fremkomst. I øvrigt har jeg ikke så mange bemærkninger at gøre til det. I lighed med tidligere må vi gå imod de udgifter, som er forbundet med posterne under forsvarsministeriet og indenrigsministeriet, for så vidt angår den del, der henhører under civilforsvaret.

I øvrigt føler jeg meget mere trang til at komme med et par bemærkninger vedrørende situationen inden for børne- og ungdomsforsorgen. Jeg kan ikke se rettere, end at lejligheden må være der nu; den seneste tids uro må få os herinde i denne sal til at reagere mere positivt over for de problemer, vi bliver gjort bekendt med. Tiden er inde til at sørge for, at børne- og ungdomsforsorgen får de nødvendige stillinger. Som man allerede har været inde på det i dag, skyldes vanskelighederne jo for en del, at man har personalemangel; det drejer sig om inspektører, og det drejer sig om konsulenter. Jeg tror, det ville være på sin plads at få disse folk med på det normeringslovsforslag, vi har liggende her.

Der må endvidere ske det, at den blokerede 3. lønningsklasse fjernes for forsorgsfolkenes vedkommende, således at der kan åbnes for tilgang af kvalificeret personale. Endelig er der det forhold, at visse forstandere for børne- og ungdomshjem er henvist til 13. lønningsklasse, og det er en placering, som må siges at være for lav; stillingerne er simpelt hen ikke attraktive nok, hvilket jo kan have en vis indflydelse på rekrutteringen.

Jeg tror, man må se at komme ud over det stade, hvor man tror, at det at have med børn at gøre alene kan betales med lærernes egen idealisme; det er en ganske forkert holdning, som det offentlige gør sig skyldig i undertiden. Jeg tror, det er en uholdbar indstilling, at undervisningen ikke må koste noget, og det gælder specielt de steder, jeg her taler om, fordi det er et vanskeligt klientel, det drejer sig om. Det

må være et arbejde, som det offentlige i høj grad er parat til at honorere.

Formanden: Jeg giver ordet til forsvarsministeren, der taler på ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsens vegne.

Forsvarsministeren (Ninn-Hansen): Da lønningsministeren ligesom så mange andre er ramt af influenza, skal jeg svare på hans vegne. Jeg vil gerne takke for den tilslutning, der er givet til de to lovforslag. Der er ikke gjort særlige bemærkninger om forslag til lov om ændring af lov om lønninger og pensioner, og derfor skal jeg alene takke for den tilslutning, som jeg forstår der fra alle sider er givet til dette lovforslag.

Jeg vil også gerne på lønningsministerens vegne sige tak til lønningsrådet og til ordførerne her i dag for den tilslutning, der kan forventes givet til normeringslovsforslaget. Der er blevet gjort nogle bemærkninger, som ikke direkte vedrører lovforslaget. Sidst gjorde hr. Kjær Rasmussen nogle bemærkninger om børne- og ungdomsforsorgens personale. Jeg deler den opfattelse, at det er vigtigt, at børne- og ungdomsforsorgen med det arbejde, den har, kan få personale, og at man kan få de rigtige folk i disse stillinger. Vi ved, at der er behov for dem. Den debat, der skal være her i morgen, vil netop vise, at der er dette behov for personale i børne- og ungdomsforsorgen.

Jeg skal derimod ikke tage stilling til, hvad der konkret anføres af hr. Kjær Rasmussen vedrørende indplaceringen af de pågældende medarbejdere; det må være et spørgsmål, der i første omgang bør drøftes i tjenestemandskommissionen. Men det er ganske naturligt, at hr. Kjær Rasmussen, der ikke selv er medlem af kommissionen, gør opmærksom på sine synspunkter her, så de kan indgå i kommissionens drøftelser. Jeg regner med, at det var det, der var hensigten med hr. Kjær Rasmussens bemærkninger, og vi skal i hvert fald foranledige, at

[Forsvarsministeren.]

bemærkningerne bliver bekendt for kommissionen i dens videre arbejde.

Hr. Ivar Nørgaard gjorde også nogle bemærkninger om tjenestemandskommissionen og rejste ligesom en tvivl — en beskeden tvivl, håber jeg — om, hvorvidt regeringen og lønningsministeren ønskede, at det arbejde, der blev sat i gang i 1965, nu bliver gjort færdigt, således at det høje ting i denne samling kan gennemføre nye love på tjenestemandsområdet. Jeg håber som sagt, det kun var en beskeden tvivl, hr. Ivar Nørgaard havde, for hr. Ivar Nørgaard ved jo udmærket, hvilke hensigter lønningsministeren har på dette område. Det fremgår vel mest klart af den skrivelse, lønningsministeren den 23. august 1968 sendte til kommissionen, og som indledes med ordene:

„Som flere gange tidligere tilkendegivet finder regeringen det ønskeligt, at en tjenestemandreform gennemføres så snart som muligt.“

Derfor anmoder lønningsministeren om, at kommissionen på visse områder fremskynder arbejdet. Dette ønske har kommissionen fulgt, og på lønningsministerens vegne vil jeg gerne takke kommissionen og de tilstedeværende kommissionsmedlemmer fra de politiske partier for, at de så godt har medvirket til at fremme arbejdet, at der i december måned på to områder kunne fremkomme delbetænkninger, nemlig vedrørende selve tjenestemandsløven og pensionsloven. Jeg kan også oplyse, at det er lønningsministerens hensigt meget snart at fremsætte lovforslag herom i tinget.

Det er også bekendt, at kommissionen arbejder videre med henblik på forslag om et nyt lønningssystem og forslag til klassificering af tjenestemandstillingerne i dette nye system. Så vidt jeg husker, er kommissionen indkaldt til nyt møde den 11. februar. Lønningsministeren regner også med på dette område at få betænkning frem fra kommissionen, således at et lovforslag kan fremsættes og forhåbentlig også vedtages i denne samling.

Jeg kan altså helt igennem besvare hr. Ivar Nørgaards spørgsmål med, at regeringens hensigter om at få gennemført en ny tjenestemandsløvgivning i denne samling står ganske fast. Motiveringen for at fremsætte normeringslovforslaget er angivet i

lønningsministerens fremsættelsestale; hr. Adam Møller var yderligere inde på denne begrundelse, og jeg skal ikke gentage de synspunkter, der er fremsat herom. Jeg kan kun sige, at jeg ikke kan se andet, end at en vedtagelse af dette lovforslag må betyde en lettelse og altså være en fordel for det videre arbejde i kommissionen.

Der blev stillet spørgsmål om de 46 stillinger — altså det nettotal, der fremkommer, når man fra de 434, der oprettes, trækker de 388, der nedlægges. Hr. Ivar Nørgaard har ganske ret i, at det ikke er meningen, at hver af disse stillinger skal aflønnes med 200.000 kr. Når der kan komme en sådan beregning frem, skyldes det vel, at der ikke i år på finansloven har været afsat beløb til alle de 388 stillinger, der er tale om at nedlægge; derfor bliver det mere på længere sigt, der bliver tale om den besparelse, som er angivet i forbindelse med nettotallet på 46.

Endelig gjorde hr. Ivar Nørgaard i forbindelse med spørgsmålet om kontorchefstillingen i landbrugsministeriet nogle bemærkninger om rationaliseringen. Jeg synes, der er megen grund til at takke for hr. Ivar Nørgaards udtalelse, der gik ud på, at der her i folketinget havde været rørende enighed om, at man skulle gennemføre en rationalisering. Jeg er meget taknemlig for, at denne udtalelse blev fremsat. Alle håber vist, at det er en enighed, der også kan opretholdes, når vi ser konsekvenserne af de rationaliseringsforanstaltninger, der gennemføres. Her drejer det sig alene om en enkelt stilling, og jeg mener ikke, det forholder sig sådan, at man har villet nå til en afskedigelse gennem nedlæggelse af stillingen, for den pågældende skulle så have været sat på ventepenge. Nu er den pågældende kontorchef overført til landbrugsministeriet, og han virker i den afdeling af landbrugsministeriet, der har at gøre med eksport og udenrigshandel; efter landbrugsministerens opfattelse er der betydelige opgaver til ham her. Men skulle hr. Ivar Nørgaard ønske det, vil det vel være naturligt at drøfte sagen i lønningssudvalget, evt. også med landbrugsministeren, for jeg kan jo ikke gå i detaljer med hensyn til den pågældende kontorchefs arbejdsområde.

Jeg har ingen bemærkninger til, hvad der i øvrigt er sagt, bortset fra at jeg gerne vil

[Forsvarsministeren.]

takke for den tilslutning, der også blev givet fra de øvrige ordføreres side til lovforslaget.

Ivar Nørgaard: Jeg er naturligvis godt klar over, at lønningsministeren har skrevet et brev til tjenestemandskommissionen, hvori han har givet udtryk for det, forsvarsministeren citerede. Jeg er også som medlem af tjenestemandskommissionen klar over, at vi har afgivet et par betænkninger til regeringen. Derimod vil jeg gerne advare den fungerende lønningsminister mod at gøre sig overdrevne forventninger om, hvad indholdet af disse delbetænkninger kan føre til af lovgivning. Forsvarsministeren var så venlig at takke for det arbejde, der var gjort; men det er i høj grad en overdriivelse at tro, at de to betænkninger, der er afgivet til lønningsministeriet, overhovedet er egnede som grundlag for lovgivning og overhovedet vil blive behandlet som egentlig lovgivning i denne sal. Der er nemlig sket det, at man har barberet alle de bestemmelser fra i betænkningen, der antyder noget om, hvad det skal være for en klassificering, vi skal have i fremtiden. Det vil sige, at vi står længere tilbage på nuværende tidspunkt, hvad angår materiale fra tjenestemandskommissionen, end vi gjorde for et år siden. Dengang havde man dog en eller anden formening om, hvordan klassificeringen skulle se ud i fremtiden. Nu ved vi intet om, hvilket lønningssystem der skal gælde i fremtiden, det antydes der intet om i de betænkninger, tjenestemandskommissionen har afgivet, og derfor kan et folketingsudvalg heller ikke komme til at realitetsbehandle noget forslag. Hvis lønningsministeren skulle gå hen og fremsætte lovforslag ud fra delbetænkningerne, kan det højst blive til almen orientering for medlemmerne; det kan ikke danne grundlag for en egentlig forhandling.

Jeg tror nok, at forsvarsministeren, der jo ikke kan forventes at være så meget inde i disse sager, tager fejl, når han tror, at de 46 stillinger er noget, man skulle opnå besparelse ved på længere sigt. Sagen er den, at tallet er fremkommet ved, at man har trukket de formelt nedlagte stillinger fra de nyoprettede. Men de formelt nedlagte stillinger vedrører for en stor dels

vedkommende stillinger, der for længst er ophørt at eksistere, og der bliver altså ikke om nogle år eller nogle måneder tale om, at man så kun har en nettoforøgelse på 46; for man har en virkelig forøgelse på et sted mellem de 46 og 400 — vi ved ikke hvor meget, og det er det, jeg gerne vil have oplyst. Det fremgår ikke af normeringslovforslaget, hvor mange stillinger man reelt har nyoprettet nu, men det er helt klart, at det er mere end 46, og det er helt klart, at det varigt vil være mere end 46.

Så var der spørgsmålet om rationaliseringen, spørgsmålet om, at man ikke nu vil nedlægge en stilling i landbrugsministeriet, efter at man har flyttet en kontorchef over fra statens jordlovsudvalg. Han blev jo vitterlig flyttet over, for at man dog kunne gøre noget i statens jordlovsudvalg, vise sin vilje til at reducere personalet og kontorerne; så placerede man vedkommende i landbrugsministeriet, og alle var enige om — det er ikke mere end et halvt år siden, det kom frem her i folketinget, og det blev vedtaget i tillægget for ganske få måneder siden — at så skulle landbrugsministeriet nedlægge en kontorchefstilling ved ledighed. Nu, mindre end et halvt år efter, kommer regeringen så uden nogen overbevisende argumenter og siger, at det slår vi en streg over, vi ikke alene beholder, men udvider antallet af kontorchefstillinger i landbrugsministeriet. Det er efter min mening et eklatant eksempel på, at man ikke har vilje til at gennemføre nogen personalereduktion. Det, man har lavet med jordlovsudvalget, bliver derved lidt fidusagtigt.

Derfor mener jeg ikke, det kan være nok, at vi får et samråd med landbrugsministeren, hvad jeg naturligvis mener vi bør have i denne sag. Det må også være vigtigt at få hørt, hvad administrationsrådet og statsrevisorerne mener om denne regeringshandling, for det er efter min mening stik i strid med, hvad administrationsrådet har vedtaget, og stik i strid med alle de mange fornuftige foranstaltninger, statsrevisorerne med den daværende statsrevisor hr. Poul Møllers underskrift har foreslået folketinget. Jeg synes, det ville være oplysende, og vi for vor part kan i hvert fald ikke medvirke til at slette denne bestemmelse; vi kan ikke stemme for dette

[Ivar Nørgaard.]
punkt, før vi er blevet overbevist om, at der er en nødvendighed i at nyoprette stillingen i landbrugsministeriet, og indtil videre tror vi ikke det er tilfældet

Morten Lange: Forsvarsministeren var så venlig at takke tjenestemandskommissionen for, at vi havde været flittige og sørget for delbetænkninger inden jul. Jeg kunne tænke mig samtidig at spørge den fungerende minister, om denne flid også bliver belønnet med, at delbetænkningerne bliver udsendt til menneskeheden; vi havde vældig travlt inden jul, og betænkningerne har i hovedsagen været trykt tidligere. Hvis der skal være nogen som helst mening i, at disse betænkninger skal sætte gang i diskussionen om tjenestemandsløven — og det er sådan set det meste, de overhovedet kan gøre — vil det være en udmærket opgave for ministeren at få dem ud til offentligheden, ud til de interesserede tjenestemandskredse, kort sagt få delbetænkningerne publiceret, så debatten kan komme i gang.

Jeg er ganske enig med hr. Ivar Nørgaard i, at noget lovgivningsarbejde på grundlag af disse totalsteriliserede betænkningssafnit formodentlig hverken vil være hensigtsmæssigt eller rimeligt. Lovforslagene vil kun komme i folketingets syltekrukke, hvis de bliver fremsat her, og dér kan de jo også ligge godt. Men betingelsen for, at de overhovedet kan komme nogen steder, og at debatten kan komme i gang ude omkring — og det anser jeg for væsentligt — er, at delbetænkningerne bliver offentliggjort.

Så lod jeg i mine første bemærkninger ganske være med at tale om, hvor der måske var under- eller overrepræsentation i de bestående tjenestemandssystemer, og hvor man kunne have ønsket ændringer i den nuværende normeringslov. Jeg spurgte derimod ministeren om noget andet: er dette nettoprovenu på 46 stillinger nu en ramme, som er nogenlunde fastlagt, som altså i realiteten er et forskud på den klassificering, tjenestemandskommissionen skal i gang med at gøre færdig? Er det en sådan ramme, at vi i virkeligheden kan regne med, at tallene for de enkelte grupper herefter ligger fast, og at det kun er

indplaceringen, vi skal ordne i tjenestemandskommissionen? For mig at se vil det være særdeles ønskeligt, om tjenestemandskommissionen, samtidig med at den klarer indplaceringen og finder ud af de meget indviklede lønbrøker, som skal skille folk ad mere mere eller mindre godt, også får lavet en nogenlunde samlet oversigt over, hvordan besætningen er på de forskellige styrelsesområder. Men det forekommer mig, at en sådan rimelig undersøgelse i nogen grad er gjort meningsløs, hvis vi overhovedet skal tage dette forslag til normeringslov alvorligt.

Jeg vil derfor gerne have svar fra ministeren, om dette her skal betragtes som en definitiv ramme, eller om tjenestemandskommissionen også kan have til opgave at se på, om „bestykningen“ er rimelig, samtidig med at den foretager sine indplaceringsmanøvrer. Det kan måske blive oplyst — ellers finder vi måske ud af det på det møde, som den fungerende minister, noget til vor overraskelse, var så venlig at indvarsle til den 11. februar; vi andre har ikke hørt om det endnu.

Forsvarsministeren (Ninn-Hansen): Hr. Morten Langes anmodning om udsendelse og offentliggørelse af betænkningerne skal jeg søge fremmet, således at ønsket kan blive efterkommet.

Med hensyn til hr. Morten Langes spørgsmål om, hvorvidt der nu er tilvejebragt en definitiv ramme for, hvad der skal ske med klassificeringen og indplaceringen i tjenestemandsløven, vil jeg gerne sige, at jeg synes, det ville være forkert på forhånd og i forholdet til kommissionen at sige, at det var en definitiv ramme. Men ønsket med normeringslovforslaget her er at komme så nær denne ramme, som det er muligt. Ordet „definitiv“ vil jeg dog nødig bruge i den forbindelse.

Hr. Ivar Nørgaard stillede mig et spørgsmål vedrørende den besparelse, som jeg har nævnt forelå. Ja, jeg mener, at der foreligger en besparelse derved, at statsstyrelsen ved bortfald af disse 388 stillinger dermed er afskåret fra at udfylde de hidtidige personalenumre. Det må på længere sigt, synes jeg, opfattes som en besparelse.

Det er rigtigt, at jeg takkede kommissionen for arbejdet; jeg mener altså, at det

[Forsvarsministeren.]

førstkommende møde er den 11. februar, og hvis ikke beskeden herom er nået frem, kommer den jo nok.

Men jeg vil gerne udvide denne tak til kommissionen for arbejdsiver og hurtighed til ikke mindst at gælde hr. Ivar Nørgaard. Jeg synes, det går meget bedre, efter at hr. Ivar Nørgaard er blevet medlem af kommissionen, end dengang hr. Ivar Nørgaard var minister og jeg medlem af kommissionen, for da blev vi ikke indkaldt. Nu bliver kommissionen indkaldt og arbejder godt, og det synes jeg er glædeligt.

Der er altså kommet disse delbetænkninger, men jeg kan da godt forstå, at hr. Ivar Nørgaard ønsker, at man skal behandle disse ting som en helhed. Man kan godt fremsætte lovforslag ud fra delbetænkningerne, men man må søge at afslutte med en helhedsbedømmelse. Derfor sagde jeg også, at det er hensigten, når kommissionsarbejdet vedrørende udarbejdelsen af nyt lønningssystem og forslag til klassificering af tjenestemandstillingerne er afsluttet, at komme med et lovforslag her i folketinget og gøre det i indeværende folketingsår. Det er en forudsætning, forstår jeg, fra hr. Ivar Nørgaards side og også fra lønningsministerens side, at man kan søge at gennemføre alle de lovforslag, der nu kommer ud fra delbetænkninger, og dem, der kommer ud fra fremtidige betænkninger, som en helhed.

(Kort bemærkning).

Morten Lange: Jeg forstod, at ministeren ville fremstille sagen således, at der her forelå et næsten fast direktiv til lønningskommissionen om, hvor meget personale der kunne være at rubricere. Jeg takker for oplysningen. Jeg gør samtidig opmærksom på, at den meget store reform af hele tjenestemandssystemet, som det vel var meningen kommissionen skulle komme frem med, unægtelig er lagt noget i jernlænker, hvis det skal være med et nettoprovenu på måske lidt mere end 46, man skal udforme reformen.

Forsvarsministeren (Ninn-Hansen): Jeg tror nu, hr. Morten Lange skal citere mig korrekt. Jeg sagde ikke „direktiv“; jeg sagde, at det er et forsøg på mest muligt at nærme sig den aktuelle ramme, sådan at

man herved kunne opnå en fordel i kommissionen ved den videre indplacering af stillingerne. Andet og mere sagde jeg ikke.

(Kort bemærkning).

Morten Lange: Jeg forstår, at jeg havde forstået ministeren fuldstændig korrekt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at de 2 lovforslag henvises til lønningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsorden var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om vigtige dele af landets udenrigspolitik [af J. O. Krag m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XVI) findes i tillæg A. sp. 1969, fremsættelsen i tidenden sp. 1739).

Formanden: Efter henstilling forlænges de i forretningsordenen fastsatte taletider indtil det dobbelte, dvs. for medlemmer i første omgang indtil 20 minutter.

Sagen sættes til forhandling.

Udenrigsministeren (Poul Hartling): Det forslag, der i dag er til behandling, vedrører, som det også er præciseret af ordføreren for forslagsstillerne, kun enkelte vigtige dele af vor udenrigspolitik. Ej heller jeg agter at lægge op til nogen ny generel udenrigspolitisk debat her i tinget, men skal indskrænke mig til i kortere form at kommentere de enkelte led i forslaget punkt for punkt.

Lad mig straks sige, at der er flere punkter i det socialdemokratiske forslag, som regeringen kan tiltræde. Forslaget indeholder imidlertid også visse punkter, som vi ikke er enige i, og regeringen kan derfor ikke acceptere forslaget som helhed i den nuværende form.